
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא ליוון העתיקה - 39189

תאריך עדכון אחרון 28-10-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר לי מרדכי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: lee.mordechai@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב', 14:30-15:30
יום ג', 14:00-15:00

תאור כללי של הקורס:

העולם היווני העתיק ממשיך להשפיע על עולמנו גם היום באינספור דרכים. בצדק או שלא בצדק, רבים האדירו את תרבות יוון העתיקה במאות השנים שאחרי קיומה. יש הטוענים שיוון העתיקה היא נקודת ההתחלה החשובה ביותר בהתפתחות הציוויליזציה המערבית, התרבות שמעצבת את המערב ואת שאר העולם היום באופן המשמעותי ביותר. דמוקרטיה, פוליטיקה, מדע, אומנות, טכנולוגיה, מוסדות מדינה, חופש פוליטי, חשיבה לוגית ואובייקטיבית ופילוסופיה הם רק חלק מהתחומים שהושפעו ישירות מהעולם היווני העתיק. במקביל, תרבות יוון העתיקה שימשה גם למטרות פחות נאורות כמו הצדקת גזענות, אימפריאליזם, פשיזם ואוריינטליזם, ובכך נתנה לגיטימציה למעשי זוועה. בקורס מבוא זה נסקור את ראשיתו, התפתחותו וארגונו של העולם היווני העתיק עד לסוף התקופה ההלניסטית במאה הראשונה לפנה"ס. נתמקד בתקופה שבין כינון עיר המדינה היוונית (פוליס) במאה השמינית לפנה"ס ועד לכיבושי אלכסנדר מוקדון במאה הרביעית לפנה"ס. במהלך הקורס נבחן את התרבות היוונית והתפשטותה ברחבי העולם העתיק. במקביל, נעסוק באופן שבו נוצרת היסטוריה עתיקה ובמקורות העוזרים לנו לגבש אותה.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר את התקופות העיקריות בהיסטוריה של יוון העתיקה.
2. לזהות אירועים והתפתחויות חשובים בהיסטוריה של יוון העתיקה.
3. להפגין ידע בסיסי לגבי התפתחויות חברתיות, תרבותיות וספרותיות ביוון העתיקה.
4. לזהות מקומות חשובים להיסטוריה יוונית עתיקה.
5. לזהות מקורות ראשוניים (כתובים ולא כתובים) מיוון העתיקה, ולנתח אותם ברמה בסיסית.
6. לזהות קשרים (אמיתיים או מדומיינים) בין יוון העתיקה ועולמנו.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. יוון העתיקה – גיאוגרפיה, שפה, מקורות ורלוונטיות לימינו
2. יוון המוקדמת ותקופת הברונזה
3. תקופת החושך והומרוס
4. יוון בתקופה הארכאית

-
5. ספרטה
 6. האימפריה הפרסית
 7. אתונה ומלחמות היוונים והפרסים
 8. הדמוקרטיה האתונאית
 9. יוון באמצע המאה החמישית לפנה"ס
 10. מלחמת פלופונס
 11. הגמוניות מתחלפות
 12. עליית מוקדון ואלכסנדר הגדול
 13. יורשיו של אלכסנדר

חומר חובה לקריאה:
מקורות ראשוניים עפ"י הדרכה בכיתה.

חומר לקריאה נוספת:
גולן, דוד. תולדות העולם ההלניסטי (מאגנס, 1983).
עמית, משה. תולדות יוון הקלאסית (מאגנס, 1985).

Briant, Pierre. *From Cyrus to Alexander: A History of the Persian Empire*.
Eisenbraun 2002.
Green, Peter. *Alexander to Actium: The Historical Evolution of the Hellenistic Age*.
University of California Press, 1990.
Hanson, Victor Davis. *The Western Way of War: Infantry Battle in Classical Greece*.
Alfred A. Knopf, 1989.
Kennell, Nigel. *Spartans: A New History*. Wiley-Blackwell, 2010.
Pomeroy, Sarah et al. *Ancient Greece: A Political, Social and Cultural History*, 4th
edition. Oxford University Press, 2017.

Cambridge Ancient History Volumes
Eds. Boardman, John and Hammond, N.G.L., *Cambridge Ancient History, Second
Series, Vol. 3 part 3: The Expansion of the Greek World, Eighth to Sixth Centuries
B.C.*. Cambridge University Press, 1982.
Eds. Boardman, John et al., *Cambridge Ancient History, Second Series, Vol. 4:
Persia, Greece and the Western Mediterranean c. 525 to 479 B.C.*. Cambridge
University Press, 1988.
Eds. Lewis, D.M. et al., *Cambridge Ancient History, Second Series, Vol. 5: The Fifth
Century B.C.*. Cambridge University Press, 1992.
Eds. Lewis, D.M. et al., *Cambridge Ancient History, Second Series, Vol. 6: The
Fourth Century B.C.*. Cambridge University Press, 1994.
Eds. Walbank, F.W. et al., *Cambridge Ancient History, Second Series, Vol. 7 part 1:
The Hellenistic World*. Cambridge University Press, 1984.

Reference works:

Eds Hornblower, Simon and Spawforth, Antony. *The Oxford Classical Dictionary*, 4th

edition. Oxford University Press, 2012.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 5 %
אחר 5 %
ביקור בשעת קבלה

מידע נוסף / הערות: